

Tillæg til klimaaf tale om energi og industri af 22. juni 2020 vedr.

Ejerskab og konstruktion af energiøer mv.

Stemmeaf tale mellem

Regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet

Med denne af tale gøres ø-riget Danmark en ø rigere. Den kommende energiø i Nordsøen skal konstrueres som en inddæmmet ø og etableres og ejes i et tæt offentligt/privat samarbejde.

Danmark er og skal være et foregangsland i den grønne omstilling. Det var i Danmark, at entreprenørskab og innovation ledte til forsøg med vindmøller til elproduktion, og i 1991 blev verdens første havvindmøllepark på 5 MW etableret i Danmark. I dag har Danmark knap 1.700 MW havvind på havet – og der er mere på vej. Allerede i 2027 vil over 100 pct. af elforbruget i Danmark komme fra vedvarende energikilder. Nu bygger Danmark videre på en stolt tradition. Med ambitiøse klima- og energiaftaler har vi lagt trædestenene til den havvindudbygning, som skal elektrificere Danmarks og Europas fremtid, hvor et markant øget strømforbrug også skal være baseret på vedvarende energikilder.

Der er behov for at tænke stort og nyt, hvis Danmark i stor skala for alvor skal kunne eksportere og i fremtiden lagre og konvertere grøn, dansk strøm. Samtidig fastholdes en forsyningssikkerhed i verdensklasse og en optimeret infrastrukturudbygning.

Det gør vi ved i endnu højere grad at tænke vores udbygning med vedvarende energi sammen på et regionalt plan og bidrage til energiens frie bevægelighed på tværs af landegrænserne. Med energiøerne viser Danmark vejen for Europa ved at bidrage til den grønne omstilling i vores nabolande via eksport af grøn og vedvarende energi, men også ved at sætte handling bag ordene og insistere på fortsat at understøtte grøn innovation og erhvervspotentiale. Med energiøerne bidrager Danmark til opfyldelsen af Parisaftalen og til EU's ambitioner om at øge den europæiske kapacitet med havvind svarende til 300 GW inden 2050 – og understøtter dermed danske, kommercielle styrkepositioner.

Succesfuld realisering af de danske energiøer til gavn for hele Danmark kræver aktivering af relevante kompetencer. Det er ikke kun en opgave for staten, men en samfundsopgave, som bedst løses ved at anvende markedet effektivt driver udviklingen. Energiøerne skal skabe optimale markedsrammer for etablering, drift og innovation i relation til havvind og understøtte en udvikling, hvor den grønne omstilling og den fortsatte udbygning med havvind så vidt muligt drives af markedet på markedsvilkår uden offentlig støtte. Det er i den sammenhæng afgørende for aftalekredsen at understøtte en omkostningseffektiv elektrificering af Danmark og Europa. Aftalekredsen noterer sig, at klima- og energiaftalen af juni 2020 samlet set ikke medfører fordyrelser for borgere og virksomheder og lægger vægt på at aftalen understøtter lavere energipriser.

I forlængelse af klimaaf tale for energi og industri mv. af 22. juni 2020 følger partierne nu op med beslutninger, som bringer Danmark tættere på realisering af to energiøer:

1. Ejerskab og konstruktion af Energiø Nordsøen

Aftalekredsen er enige om, at Energiø Nordsøen er en samfundsopgave, som bedst løses ved at aktivere relevant kompetence på tværs af stat og marked via et delt ejerskab mellem stat og én eller flere private aktører. Staten skal til enhver tid være majoritetsejer, mens den eller de private medejere skal eje 49,9 pct. af øen, med mindre markedsdialogen viser, at en lavere privat ejerandel er mere hensigtsmæssig. Desuden skal staten til enhver tid være majoritetsejer af de aktiviteter, der udgør kritisk infrastruktur (undtaget de dele, der er enejet af Energinet,

jf. afsnit 3). Ø-konstruktionen i Nordsøen skal opføres som en inddæmmet ø, der i første fase kan håndtere minimum 3 GW og skal på sigt kunne rumme 10 GW.

Energiø Nordsøen er et udviklingsprojekt i en hidtil uset skala og med et langt tidsperspektiv, og der lægges derfor vægt på, at øen er fremtidssikret og har de rette egenskaber med tilstrækkeligt rum for innovation. Den valgte konstruktionstype og ejerskabsmodel vurderes at give de bedste muligheder herfor.

Med denne aftale tages der ikke nærmere stilling til hvordan beslutningen om konstruktionstype og ejerskab udmøntes i konkrete udbudsrammer, herunder eksempelvis hvem der bygger øen, øens størrelse og funktionalitet, evt. fordeling af råderet, økonomiske vilkår, forpligtelser og rettigheder. Forhold som disse afklares på baggrund af en kommende markedsdialog samt tekniske, finansielle og juridiske analyser.

2. Realisering af energierne

Aftalekredsen fastholder ambitionen om at realisere projekterne i Nordsøen og ved Bornholm inkl. 5 GW havvind så hurtigt som muligt.

Regeringen forpligter sig til at indgå i en markedsdialog. Aftalekredsen lægger vægt på, at der i den kommende dialog med markedet om de nærmere udbudsrammer skal arbejdes for at indfri ambitionen om at etablere energierne hurtigst muligt, herunder yderligere kvalificere og optimere tidsplaner og udbudsprocesser, fx ved brug af samtidighed i delprocesser, hvor det vurderes hensigtsmæssigt. Regeringen vil fortsat arbejde for at skabe de nødvendige rammer for, at udlandsforbindelserne kan realiseres tidligst muligt og vil løbende holde aftalekredsen orienteret om fremdriften.

For Energiø Nordsøen noterer aftalekredsen sig, at det i kraft af valget af ejerskab og konstruktionstype og på det foreliggende grundlag vurderes vanskeligt at realisere øen før 2033, men dette søges optimeret, *jf. ovenfor*. Såfremt der primo 2022 ikke er indgået en forpligtende aftale om etablering af udlandsforbindelser, vil det være op til en politisk beslutning, om eller hvordan det skal have betydning for det videre arbejde med energierne.

For Energiø Bornholm noterer aftalekredsen sig, at det hensigtsmæssige tidspunkt for etablering af det samlede projekt vil afhænge af muligheden for at afsætte strømmen fra havvindmølleparkerne. I tilfælde af, at det optimale realiseringstidspunkt vurderes at være senere end 2030, vil det blive undersøgt, hvorvidt realiseringen af Energiø Bornholm i stedet kan gennemføres trinvist.

3. Etablering af kollektivt transmissionsnet og internt elnet ifm. energierne

Partierne er enige om, at Energinet etablerer, driver og ejer det kollektive transmissionsnet og dertilhørende eltekniske anlæg, som skal forbinde energierne til fastlandet i Danmark og udlandet. I forbindelse med etableringen af transmissionsnettet noterer aftalekredsen sig, at Energinet konkurrenceudsætter opgaven i overensstemmelse med gældende ret og praksis. Udlandsforbindelser ejes og etableres i samarbejde med relevante udenlandske TSO'er. I overensstemmelse med principperne fra energiaftalen 2018 vil forbindelsen fra de enkelte havvindmølleparker til energierne, hvor de tilsluttes det kollektive transmissionsnet, indgå i udbud af havvindmølleparkerne og blive etableret og ejet af koncessionsvinderen af de relevante havvindmølleudbud.

4. Kritisk infrastruktur

Partierne noterer sig, at energierne og den kritiske infrastruktur på energierne vil være omfattet af både eksisterende muligheder for sikring via bl.a. udbuds- og kontraktvilkår samt generel regulering og kommende initiativer. Den konkrete regulering og sikring af energierne vil blive fastlagt af aftalekredsen i forbindelse med det kommende lovforslag om energiøen samt rammerne for udbuddet, der skal identificere den eller de private medejere.

